M O T I E

Datum raadsvergadering:
Agendapunt: *Informatie CML Lelystad*
Onderwerp: *Governance verbonden instellingen*

De raad van de gemeente Lelystad in vergadering bijeen,

constaterende dat:
- Er sinds de quickscan bij de gemeente nog niet veel is veranderd in de aansturing van verbonden partijen of dat nu om subsidies of partnerovereenkomsten gaat
- Er tussentijds vanuit de gemeente op ambtelijk niveau weinig tot geen sturing/controle/volgen van de inspanningen en resultaten plaatsvindt zoals in het rapport van CML beschreven.

overwegende dat:
- Er daardoor zicht ontbreekt op de inspanningen en langetermijnvisie van verbonden partijen in relatie tot de opdracht vanuit de gemeente
- En er gebrek is aan een goede informatiepositie om als gemeenteraad te kunnen controleren

roept het college op / spreekt uit / draagt het college op / etc. :
- Voor elke verbonden partij en grote subsidie ontvangers de raad te informeren over de inspanningen die worden gedaan om de prestaties van deze te monitoren en verantwoorden juist tijdens de periode en niet alleen met prestatieafspraken vooraf en evaluaties achteraf.
- Helder te maken hoe de governance is ingericht voor het monitoren van de prestaties bij verbonden partijen en subsidierelaties.
- Duidelijk te maken tot welke veranderingen het rapport samenwerking en verantwoording heeft geleid.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekenaar(s),

D66

Diane Bergman

Toelichting:
In de rapportage van CML lezen we de volgende zinsnede: Sinds quickscan die de Rekenkamer heeft uitgevoerd naar de verbonden partijen in 2015 is de gemeente anders gaan denken over de sturing van organisaties op afstand; zo ook over de sturing op CML. Verder concludeert het rapport dat het vanuit de gemeente aan sturing ontbreekt.
In het Rapport 'Samenwerking en verantwoording dragen' lezen we verder dat het de gemeente raad daardoor ook aan sturing en inzicht ontbreekt om haar controlerende taak goed uit te kunnen voeren. Het rapport zegt daarover het volgende:
- De gemeenteraad heeft geen eigen (strategische) agenda en visie als het gaat om haar kaderstellende en controlerende rol rond verbonden partijen.
- In dit onderzoek blijkt niet dat de raad kaders meegeeft aan het college vóór de contouren van een nieuw te vormen verbonden partij worden uitgewerkt.
- Gevraagde instemming voor inrichting van een verbonden partij gebeurt meestal op basis van één inrichtingsvoorstel en niet op basis van inrichtingsvarianten.
- De informatiepositie is niet gezamenlijk georganiseerd. Zo is het monitoren van toezeggingen van

B en W over informatieverstrekking de verantwoordelijkheid van de individuele fracties/raadsleden.
- Verder ontbreekt in de verantwoording van een verbonden partij de blik vooruit nogal eens. Juist dat inzicht kan een gemeenteraad helpen kaders voor de toekomst te stellen.

De raad moet zorgen dat ze voor haar informatiepositie niet helemaal afhankelijk is van het college en de verbonden partij. Er zijn vele (openbare) bronnen die als basis kunnen dienen voor het monitoren van de ontwikkelingen rond verbonden partijen: opdrachtnemers en klanten van verbonden partijen, externe toezichthouder, onafhankelijke onderzoekers, media en andere deelnemers in de verbonden partij. Bovendien heeft raad de mogelijkheid om zich ambtelijk te laten ondersteunen of om zelf onderzoek te doen.

Samengevat kan de gemeenteraad de kaderstellende en controlerende rol en positie versterken door:

- - Een duidelijke focus (opdracht, besturingsmodel, verdienmodel en mandaat verbonden partij)
- - Een tijdige betrokkenheid, dat wil zeggen vóór de inrichtingsdocumenten worden opgesteld.
- - Bewust te kiezen voor een sturingspositie en oog te hebben voor mogelijk conflicterende rollen.
- - Het doordacht inrichten van de informatiepositie
- - Het in acht nemen van een dualistische etiquette in de relatie met het college van B en W (niet op de stoel van het bestuur gaan zitten)
- - Het invullen van eigen kennis en expertise van de gemeenteraad, vooral op financieel gebied.

In relatie tot het sociale domein zijn rond verbonden partijen de belangrijkste aandachtspunten:

- - Waar mogelijk uitgaan van een groeimodel met (kaderstellende) beslismomenten en afspraken over de controle (informatiepositie/protocol)
- - Vanwege de hoge budgetten, alert zijn op beperkingen in de lokale financiële afwegingsruimte die het onderbrengen van taken bij een verbonden partij met zich mee kan brengen.
- - De samenloop van de gevolgen van in de gemeentelijke besluitvorming op verschillende beleidsterreinen (leefbaarheid, beheer openbare ruimte, veiligheid, zorg, etc.).
- - Openeindregelingen waarvan de uitvoering bij verbonden partijen wordt ondergebracht.
- - Het ‘weglekken’ van lokale kaderstelling omdat het beleid regionaal wordt voorbereid.
- - De continuïteit in de kwaliteit van de dienstverlening en zorg.